

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Broj: M-49/12
Zagreb, 27. ožujka 2013.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavak 1. podstavak 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11, 12/12, Odluke Ustavnog suda 126/12, u daljnjem tekstu: ZSSI), u predmetu **podnositelja zahtjeva Lučke uprave Rijeka koji se odnosi na dužnosnike Vedrana Devčića, predsjednika uprave trgovačkog društva Luka Rijeka d.d., Rijeka, Vojka Obersnela, gradonačelnika Grada Rijeke, i Vidoja Vujića, zamjenika župana Primorsko – goranske županije**, na svojoj 8. sjednici, održanoj 27. ožujka 2013.g., donosi sljedeće

MIŠLJENJE

Kada dužnost člana upravnog vijeća ustanove obnašaju osobe koje se po nekoj drugoj osnovi smatraju dužnosnicima u smislu ZSSI-a, obnašanje dužnosti člana upravnog vijeća ustanove predstavlja za te osobe obnašanjem druge javne dužnosti. U obavljanju svojih registriranih djelatnosti, Lučka uprava Rijeka može se smatrati tijelom javne vlasti u kojem članovi upravnog vijeća koji su ujedno po nekoj drugoj osnovi dužnosnici, obnašaju javnu dužnost.

Temeljem članka 17. stavak 1. ZSSI-a, trgovačko društvo u kojem članovi upravnog vijeća Lučke uprave Rijeka koji su ujedno i dužnosnici po nekoj drugoj osnovi, imaju 0,5 % ili više dionica odnosno udjela u vlasništvu (kapitalu) trgovačkog društva, ne može stupiti u poslovni odnos s Lučkom upravom Rijeka. Temeljem članka 17. stavak 2. ZSSI-a, u poslovni odnos s Lučkom upravom Rijeka ne može stupiti niti trgovačko društvo u kojem član obitelji dužnosnika ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu (kapitalu) ako je taj član obitelji na bilo koji način, izravno ili neizravno, stekao taj udio od dužnosnika u razdoblju od dvije godine prije imenovanja odnosno izbora dužnosnika na javnu dužnost pa do prestanka njezinog obnašanja.

Pravni poslovi odnosno pravni akti koji su sklopljeni odnosno doneseni protivno ovoj zabrani su ništetni.

Dužnosnici su dužni u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost obavijestiti Povjerenstvo o nazivu, OIB-u i sjedištu poslovnog subjekta (trgovačkog društva) u kojem dužnosnici imaju 0,5 % ili više udjela u vlasništvu (kapitalu) ili u kojem član obitelji dužnosnika ima 0,5 % ili više udjela ako je član obitelji na bilo koji način, izravno ili neizravno, stekao taj

udio od dužnosnika u razdoblju od dvije godine prije imenovanja odnosno izbora dužnosnika na javnu dužnost pa do prestanka njezinog obnašanja.

Prilikom stupanja u poslovni odnos poslovnog subjekta u kojem član obitelji dužnosnika ima 0,5 % ili više udjela u vlasništvu (kapitalu) s Lučkom upravom Rijeka, članovi Upravnog vijeća koji su ujedno i dužnosnici, dužni su o tome pravodobno obavijestiti Povjerenstvo koje će dužnosniku izdati mišljenje s uputama o načinu postupanja u cilju izbjegavanja sukoba interesa. Pravni poslovi ili pravni akti koji su sklopljeni ili doneseni bez prethodne obavijesti Povjerenstvu, ili protivno uputama Povjerenstva, ili temeljem nepotpune ili neistinite dokumentacije su ništetni.

Obrazloženje

Povjerenstvo je zaprimilo zahtjev Lučke uprave Rijeka za donošenjem mišljenja Povjerenstva koji je u knjigama ulazne pošte zaveden pod poslovnim brojem 711-U-887-01-M-49/12 dana 14. studenog 2012.g. Povodom ovog zahtjeva vodi se predmet broj M-49/12.

Povjerenstvo u razdoblju od primitka predmetnog zahtjeva za donošenjem mišljenja pa do stupanja na dužnost članova Povjerenstva koji su izabrani sukladno odredbama ZSSI-a, odnosno do dana 11.02.2013.g., nije djelovalo, stoga je ovo Povjerenstvo po stupanju na dužnost podnositelju zahtjeva uputilo poziv da se očituje da li ostaje kod podnesenog zahtjeva kao i da Povjerenstvo obavijesti o eventualnim promjenama koje su u međuvremenu mogle nastati a koje bi bile relevantne za donošenje pravilnog, zakonitog i meritornog mišljenja. Dopisom zaprimljenom u Povjerenstvu u knjigama ulazne pošte pod brojem 711-U-181-M-49/12/13 dana 13. ožujka 2013.g., podnositelj zahtjeva obavijestio je Povjerenstvo da ostaje kod podnesenog zahtjeva za donošenjem mišljenja.

Člankom 6. ZSSI-a propisano je da mišljenje Povjerenstva mogu zatražiti dužnosnici, te je člankom 39. stavak 2. ZSSI-a propisano da je Povjerenstvo obvezno pokrenuti postupak iz svoje nadležnosti na osobni zahtjev dužnosnika. Povjerenstvo utvrđuje da u ovom predmetu zahtjev za donošenjem mišljenja nije podnesen od strane dužnosnika u smislu članka 3. stavak 1., 2., i 3. ZSSI-a, no sadržaj upita odnosi se na tumačenje odredbi ZSSI-a, i načela kojih su se dužnosnici dužni pridržavati u obnašanju javnih dužnosti. Povjerenstvo je stoga temeljem ovlasti iz članka 30. stavak 4. i stavak 5., odlučilo i u ovom predmetu donijeti obrazloženo mišljenje, s ciljem davanja smjernica i uputa u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa, i provođenja edukacije dužnosnika u pitanjima sukoba interesa.

U bitnom, u zahtjevu za donošenjem mišljenja podnositelj zahtjeva navodi da su u Upravno vijeće Lučke uprave Rijeka imenovana tri člana koji su ujedno i državni dužnosnici u smislu odredbi ZSSI-a, i to prof.dr.sc. Vidoje Vujić kao predstavnik Primorsko – goranske županije, zamjenik župana u toj županiji, zatim mr.sc. Vojko Obersnel, kao predstavnik Grada Rijeke, gradonačelnik Grada

Rijeke, te Vedran Devčić kao predstavnik svih ovlaštenika koncesije koji obavljaju djelatnost na lučkom području Luke Rijeka, predsjednik trgovačkog društva Luka Rijeka d.d.

Od Povjerenstva se traži tumačenje obaveza ovih dužnosnika prema Lučkoj upravi Rijeka, u smislu odredbi članka 17. ZSSI-a.

Člankom 3. stavak 1. podstavak 41. ZSSI-a propisano je da su predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava koja su u većinskom državnom vlasništvu dužnosnici u smislu navedenog zakona. Prema podacima Agencije za upravljanje državnom imovinom, trgovačko društvo Luka Rijeka d.d., Rijeka, u većinskom je državnom vlasništvu. Uvidom u podatke sudskog registra Trgovačkog suda u Rijeci, za trgovačko društvo Luka Rijeka d.d., upisano pod matičnim brojem subjekta 040141664 Povjerenstvo je utvrdilo da Vedran Devčić obnaša dužnost predsjednika uprave, te je time dužnosnik u smislu odredbi ZSSI-a.

Člankom 3. stavak 1. podstavak 43. ZSSI-a propisano je da su gradonačelnici dužnosnici u smislu odredbi navedenog Zakona, te je time Vojko Obersnel, gradonačelnik Grada Rijeke, obveznik postupanja sukladno pravnim pravilima ZSSI-a. Člankom 3. Stavak 1. Podstavak 42, propisano je da su župani i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu odredbi navedenog zakona, te je stoga i Vidoje Vujić kao zamjenik župana Primorsko – goranske županije dužnosnik u smislu ZSSI-a.

Razmatrajući predmet, Povjerenstvo polazi od članka 14. stavak 2. ZSSI-a temeljem kojeg je dužnosnicima iznimno dopušteno biti u najviše do dva upravna vijeća ustanova, odnosno nadzorna odbora izvanproračunskih fondova koji su odlukom Hrvatskog sabora utvrđeni pravnim osobama od posebnog državnog interesa, odnosno koji su odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave utvrđeni pravnim osobama od posebnog interesa za jedinicu lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član upravnog vijeća ustanove odnosno nadzornog odbora izvanproračunskog fonda po položaju, s time da za ovo članstvo dužnosnici nemaju pravo na naknadu, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Uvidom u podatke sudskog registra Trgovačkog suda u Rijeci, Povjerenstvo je utvrdilo da je pod matičnim brojem subjekta 040037333 upisana Lučka uprava Rijeka, sa oblikom ustroja ustanova. Uvidom u Odluku Hrvatskog sabora o popisu pravnih osoba od posebnog državnog interesa „Narodne novine“ broj 144/10, Povjerenstvo je utvrdilo da je Lučka uprava Rijeka utvrđena pravnom osobom od posebnog državnog interesa. Slijedom navedenog, dužnosnici Vedran Devčić, Vojko Obersnel i Vidoje Vujić mogu biti članovi upravnog vijeća ove ustanove, bez prava na naknadu za to članstvo, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Člankom 48. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama („Narodne novine“ broj 158/03, 100/04, 141/06, 38/09), uređeno je da se lučka uprava osniva

radi upravljanja, gradnje i korištenja luke otvorene za javni promet koja je od osobitoga (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku i to kao neprofitna pravna osoba na koju se primjenjuju propisi o ustanovama. Člankom 50. navedenog zakona propisano je da su djelatnosti lučke uprave, briga o gradnji, održavanju, upravljanju, zaštiti i unapređenju pomorskog dobra koje predstavlja lučko područje, gradnja i održavanje lučke podgradnje, stručni nadzor nad gradnjom, održavanjem, upravljanjem i zaštitom lučkog područja, osiguranje trajnog i nesmetanog obavljanja lučkog prometa, tehničko – tehnološkog jedinstva i sigurnost plovidbe, osiguravanje pružanja usluga od općeg interesa ili za koje ne postoji gospodarski interes drugih gospodarskih subjekata, usklađivanje i nadzor rada ovlaštenika koncesije koji obavljaju gospodarsku djelatnost na lučkom području, donošenje odluke o osnivanju i upravljanju slobodnom zonom na lučkom području sukladno propisima koji uređuju slobodne zone, te drugi poslovi utvrđeni zakonom. Obzirom na ovako definirane djelatnosti lučkih uprava, Povjerenstvo tumači da se u odnosu na te djelatnosti, lučke uprave kao ustanove koje obavljaju djelatnost od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, imaju smatrati tijelom javne vlasti.

Člankom 51. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama propisano je da tijela lučke uprave čine Upravno vijeće i ravnatelj, a Upravno vijeće čine četiri predstavnika Vlade Republike Hrvatske od kojih je jedan zaposlenik lučke kapetanije na čijem je području sjedište lučke uprave koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, jedan predstavnik županije na čijem je području sjedište lučke uprave kojeg imenuje županijsko poglavarstvo, jedan predstavnik grada odnosno općine na čijem je području sjedište lučke uprave, kojeg imenuje gradonačelnik ili općinski načelnik, te jedan predstavnik svih ovlaštenika koncesija koji obavljaju djelatnosti na lučkom području kojeg imenuje Savjet za luke.

Iz navedenog proizlazi da su dužnosnici Vedran Devčić, Vidoje Vujić i Vojko Obersnel imenovani u Upravno vijeće Lučke uprave Rijeka sukladno odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.

Povjerenstvo u ovom predmetu nije posebno razmatralo da li bi imenovanje jednog predstavnika grada odnosno općine na čijem je području sjedište lučke uprave, kojeg sukladno Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama imenuje gradonačelnik ili općinski načelnik, predstavljalo sukob interesa u situaciji kad gradonačelnik ili općinski načelnik imenuje sam sebe za predstavnika u upravnom vijeću lučke uprave, jer se na to nije odnosio postavljeni zahtjev za donošenjem mišljenja, no Povjerenstvo će u posebnom postupku izdati smjernice i upute dužnosnicima u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa, u okolnostima kad u obnašanju javne dužnosti, koristeći zakonom propisanu ovlast obavljanja određenih imenovanja, obanaštelji dužnosti imenuju sami sebe na druge, odnosno daljnje javne dužnosti.

Kao dužnosnici, navedene osobe dužne su ispuniti obvezu iz članka 8. i članka 9. ZSSI- a, odnosno obvezne su Povjerenstvu podnijeti Izviješće o imovinskom stanju u propisanom obrascu koji se može pronaći na Internet stranici Povjerenstva. Pravilno, potpuno i istinito popunjeni obrazac Izviješća, kao i

obrazac koji se podnosi povodom nastanka bitnih promjena u imovini do kojih može doći tijekom obnašanja mandata, sadrži i podatke o poslovnim udjelima dužnosnika i drugih osoba o čijem je imovinskom stanju dužnosnik dužan izvještavati u vlasništvu (kapitalu) trgovačkih društava.

Dužnosnici Vedran Devčić, direktor trgovačkog društva Luka Rijeka d.d, Vojko Obersnel, gradonačelnik Grada Rijeke i Vidoje Vujić, zamjenik župana Primorsko – goranske županije dužni su u obrascu Izvješća o imovinskom stanju navesti i podatak o članstvu u Upravnom vijeću Lučke uprave Rijeka, u za to predviđenoj rubrici.

Povjerenstvo ukazuje da obnašanje dužnosti člana upravnog vijeća ustanove nije samo za sebe propisano kao dužnost u smislu članka 3. ZSSI-a, no članovi upravnog vijeća Lučke uprave Rijeka koji su ujedno i dužnosnici po nekoj drugoj osnovi (u konkretnom slučaju Vidoje Vujić kao zamjenik župana Primorsko – goranske županije, Vojko Obersnel kao gradonačelnik Grada Rijeke i Vedran Devčić kao predsjednik uprave trgovačkog društva Luka Rijeka d.d., koje je u većinskom državnom vlasništvu) dužni su tretirati i obnašanje dužnosti člana upravnog vijeća Lučke uprave Rijeka kao obnašanje druge javne dužnosti. U odnosu na djelatnosti koje obavlja, Lučka uprava Rijeka, može se u procjeni i identificiranju rizika nastanka eventualnog sukoba interesa članova Upravnog vijeća, smatrati tijekom javne vlasti.

Članak 17. ZSSI-a propisuje zabranu stupanja u poslovni odnos trgovačkog društva u kojem dužnosnik ima 0,5 % ili više udjela u vlasništvu (kapitalu) sa tijekom javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost, kao i trgovačkog društva u kojem član obitelji dužnosnika ima 0,5 % ili više udjela, ako je taj udio na bilo koji način, izravno ili neizravno stekao u razdoblju od dvije godine prije imenovanja odnosno izbora dužnosnika na javnu dužnost pa do njezinog prestanka, te obvezu dužnosnika da Povjerenstvu dostavi podatke o takvim poslovnim subjektima odnosno trgovačkim društvima. Članak 18. ZSSI-a propisuje obvezu dužnosnika da pravodobno obavijesti Povjerenstvo o stupanju u poslovni odnos trgovačkog društva u kojem član obitelji dužnosnika ima 0,5 % ili više udjela u vlasništvu (kapitalu) s tijekom u kojem dužnosnik obnaša dužnost

Stav Povjerenstva koji je izražen u ovom mišljenju, a iz kojeg prozlaži da su članovi Upravnog vijeća Lučke uprave Rijeka, a koji su dužnosnici u smislu ZSSI-a po nekoj drugoj osnovi, i u odnosu na obnašanje ove javne dužnosti dužni postupati sukladno članku 17. i članku 18. ZSSI-a, predstavlja ekstenzivno tumačenje ovog zakona, no takvo je tumačenje u duhu svrhe tog zakona propisane u članku 1. stavak 2. ZSSI-a, odnosno u duhu sprječavanja sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, sprječavanju privatnih utjecaja na donošenje odluka u obnašanju javnih dužnosti, s ciljem jačanja integriteta, objektivnosti, nepristranosti i transparentnosti u obnašanju javnih dužnosti te jačanja povjerenja građana u tijela javne vlasti.

Kao jedno od načela djelovanja dužnosnika, člankom 5. stavak 4. ZSSI-a, propisano je pravo građana da budu upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti. Prema navodima

podnositelja zahtjeva za donošenjem mišljenja, VidojeVujić obnašatelj dužnosti zamjenika župana Primorsko – goranske županije imenovan je članom Upravnog vijeća Lučke uprave Rijeka kao predstavnik Primorsko – goranske županije, Vojko Obersnel, obnašatelj dužnosti gradonačelnika Grada Rijeke imenovan je članom Upravnog vijeća Lučke uprave Rijeka kao predstavnik Grada Rijeke, a Vedran Devčić, obnašatelj dužnosti predsjednika uprave trgovačkog društva Luka Rijeka d.d., imenovan je članom Upravnog vijeća Lučke uprave Rijeka kao predstavnik svih ovlaštenika koncesije koji obavljaju djelatnost na lučkom području luke Rijeka.

Iz navedenog se može zaključiti da su ovi dužnosnici imenovani u Upravno vijeće Lučke uprave Rijeka slijedom obnašanja suvojih dužnosti u smislu članka 3. ZSSI-a, odnosno imenovanje tih dužnosnika u Upravno vijeće Lučke uprave Rijeka, proizlazi iz obnašanja njihove osnovne javne dužnosti pa je u interesu samih tih dužnosnika da u svom cjelokupnom javnom djelovanju postupaju sukladno najvišim standardima transparentnosti i primjerenog pravovremenog deklariranja potencijalnih situacija u kojima može doći do sukoba interesa.

Postupanjem sukladno člancima 17. i 18. ZSSI-a, i u odnosu na obnašanje javne dužnosti člana Upravnog vijeća Lučke uprave Rijeka, čak i kad takvo postupanje u odnosu na tu javnu dužnosti nije izričito u odredbama ZSSI-a, propisano kao obvezno, oni članovi Upravnog vijeća koji su ujedno dužnosnici po nekoj drugoj osnovi, štite se od eventualnih prigovora da su obnašanje javne dužnosti koristili za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana, odnosno da su u obnašanju javne dužnosti bili u odnosu ovisnosti prema osobama (fizičkim ili pravnim) koje bi mogle utjecati na njihovu objektivnost, savjesnost, odgovornost i nepristranost.

Slijedom svega navedenog, Povjerenstvo je donijelo mišljenje kako je to navedeno u izreci ovog akta. Ovo mišljenje dostavit će se podnositelju zahtjeva za donošenjem mišljenja Lučkoj upravi Rijeka, te dužnosnicima Vedranu Devčiću, direktoru trgovačkog društva Luka Rijeka d.d, Vojku Obersnelu, gradonačelniku Grada Rijeke i Vidoju Vujiću, zamjeniku župana Primorsko – goranske županije, i to putem e-maila i fax-a. Time se smatra da je dostava ovog mišljenja uredno izvršena. Mišljenje će se sukladno članku 39 stavak 7. ZSSI-a objaviti na Internet stranici Povjerenstva.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl. iur.